

گزارش تحلیلی سفر رئیس کمیته دولتی امور دینی آذربایجان به ایران

سرویس آذربایجان/خبرگزاری آران

حسین گل،

رئیس کمیته دولتی تشکل های دینی آذربایجان روز چهارشنبه 16 مرداد برای انجام یک سفر سه روزه وارد تهران شد. هدایت اروج اف که اواسط خرداد ماه سال جاری از حسینیة ایرانیان و خانه فرهنگ شهریار رایزنی ج.ا.ا در باکو بازدید نموده بود بنا به دعوت دکتر "مهدیمصطفوی" رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی به ایران سفر کرده بود. واحد مطبوعاتی کمیته دولتی امور تشکل دینی جمهوری آذربایجانهدف از این سفر را بررسی مناسبات و چشم انداز همکاری دو کشور در عرصه دینی ذکر کرد. اشتراکات مذهبی مردم مسلمان ایران و آذربایجان عامل بسیار مهمی است که در صورت برنامه ریزی دقیق؛ فرصت فوق العاده ای برای گسترش مناسبات همه جانبه دو کشور محسوب می گرددکه البته تا کنون از این فرصت چندان استفاده نگردیده و در برخی موارد همین موضوع به عاملی در جهت کاهش مناسبات تبدیل شده است. واهمه دولتمردان جمهوری آذربایجان در خصوص نفوذ اسلام سیاسی در بین مردم آذربایجان بزرگترین مانع در سر راه استفاده از اشتراکات دینی دو ملت برای گسترش مناسبات ارزیابی می گردد. در حال حاضر بنا به گزارش کمیته دولتی امور دینی ؛ درجمهوری آذربایجان 1750 مسجد و بیش از 500 تکیه و زیارتگاه وجود داردو براساس هدایت اروج اف 96 درصد از مردم جمهوری آذربایجان مسلمان هستند که 65 درصد آن را شیعیان و 35 درصد مابقی را سنی ها تشکیل می دهند. البته به نظر می رسد این آمار منطبق با واقعیت نباشد چراکه تا قبل از این مسئولین مختلف جمهوری آذربایجان از جمله خود آقای هدایت اروج اف حداقل تعداد شیعیان را 70 در صد کل جمعیت آذربایجان عنوان می کردند. به نظر می رسد دولت آذربایجان در تلاش است با ارائه آمارهایی از این قبیل، با مرور زمان برتری مطلق شیعیان این کشور از لحاظ ترکیب جمعیتی را زیر سوال ببرد. بر اساس اعلام هدایت اروج اف تا پایان سال 2007 321 اجماع اسلامی و 31 اجماع غیراسلامی در جمهوری آذربایجان به ثبت رسیده است که از 31 اجماع غیر اسلامی 20 اجماع مسیحی، 7 اجماع یهودی، 3 اجماع بهائی و یک اجماع نیز کریشنائی می باشد. البته در این آمار نیز به برخی تشکلهای سازمان یافته وهابی و... اشارای نشده است.

شایان ذکر است کمیته امور دینی به ریاست هدایت اروج اف تنها ارگان رسمی دولتی است که متولی نظارت بر فعالیت های دینی در کشور جمهوری آذربایجان می باشد. این نهاد مستقیما زیر نظر ریاست جمهوری این کشور فعالیت می نماید و بر تمامی فعالیت های دینی مراکز و ارگانها در حوزه چاپ و نشر، نحوه آموزش معارف دینی و همچنین تاسیس مراکز دینی نظارت داشته و مجوز لازم را از سوی دولت جمهوری آذربایجان صادر می کند. در سالهای اخیر از جمله کارکردهای این نهاد جلوگیری از ورود آن دسته از کتابهای مذهبی بوده است که دولت آذربایجان آنها را مضر به منافع خود می داند. گفتنی است اخیرا دپارتمان کارشناسی در کمیته دولتی امور تشکلهای دینی جمهوری آذربایجان تشکیل شده که تشخیص نوع کتب وارداتی به این جمهوری بر عهده این دپارتمان قرار دارد. البته محدودیتهای این کمیته صرفا شامل حال کتابهای مربوط به شیعه می گردد و سایر کتابها از جمله کتب مربوط به ترویج مسیحیت و یهودیت و نیز کتبی که به منظور تخریب بنیانهای اعتقادی مردم مسلمان آذربایجان چاپ می گردند هیچ گونه محدودیتی ندارند.

برنامه های سفر رئیس کمیته دولتی اور دینی آذربایجان :

- 1- دیدار با وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران
- 2-دیداربا وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی
- 3- دیدار با دکتر "مهدیمصطفوی" رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی
- 4- دیدار با جمعی از دانشجویان آذری مشغول تحصیل دربرخی دانشگاهها و مراکز دینی ایران
- 5- بازدید از دانشگاههای مفید و رضوی
- 6- زیارت حرم حضرت امام رضا(ع) و نیز حرم حضرت معصومه (س)
- 7- دیدار با برخی مراجع عظام تقلید
- 8- دیدار از کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی و دیگر مراکز فرهنگی و مذهبی

اهم دیدگاههای مطرح شده درجریان این سفر:

وزیر امور خارجه ایران :

منافع مشترکایران و آذربایجان به همراه اشتراکات به ویژه در بخش مذهبی یک فرصت است و می تواندباعث تقویت دوستی ها شود حسن همجواری با همسایگان سیاستاصولی ایران است، در این رابطه تهران آماده مساعدت برای حل و فصل اختلافات میانآذربایجان و ارمنستان است. برگزاری هفته فرهنگ در پایتخت های دو کشور و تبادل وابسته دینیمی تواند در افزایش درک متقابل و رشد مناسبات موثر باشد.

وزیرفرهنگ و ارشاد اسلامی :

گسترش علایق دینیواعتقادات مذهبی و محبت اهل بیت (ع) در میان مردم جمهوری آذربایجان بستر تقویت همبستگی ملی و عاملی برای تحکیم پیوند های فراوان دو کشور ایران وآذربایجان ارزیابی می باشد.

قطعا صهونیست ها برای بر هم زدن رابطه درست ملت و دولت ها در ارتباط با مسائل دینیفعال هستند. حتما جریان های منحرفی از جمله جریان وهابی نیز درآستین خود دارند که رو می کنند، کسانی که با سوء استفاده از آزادی هایی که برایتبلیغ مرام ها در کشورهای مسلمان وجود دارد، مرام های انحرافی خود را علیه جریانسالام اسلامی اشاعه می دهند.

مناسبت های مشترک فراوانی میان دو کشور وجود دارد که میتواند با تکیه بر این مناسبت ها برای گسترش هر چه بیشتر روابط بهره برد.ویاظهار داشت. یک یک آنچه را در

تاریخ مشترک دو کشور محترم است باید به اتفاق احیاکنیم.

دکتر"مهدیمصطفوی" رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی:

دودولت می توانند اقدامات فرهنگی و دینی مهمی در سطح بین الملل در موردبهبود و تلطیف روابط دینی و مذهبی داشته و دشمنان یکدیگر را مأیوس و ناامید کنند.

رئیس کمیته دولتی تشکلهای اسلامی آذربایجان :

فعالیت گروه های افراط گرا را به زبان اسلام بوده و عوامل خارجی به شکل پنهان و آشکار در ایجاد و هدایت تند روان دخیل هستند.

جمهوری آذربایجان همیشه برای همکاری با ایرانارزش زیادی قائل بوده و هست.

گسترش روابط جمهوری آذربایجان با جمهوری اسلامایران در تمام امور در دستور کار قرار دارد.این سیاستی است که از دوران حکومتمحمود حیدر علی اف حاکم بوده و اکنون

فرزندش الهام علی اف این سیاست را با جدیتدنبال می کند.

مردمآذربایجان به ادبا و بزرگان ادبی از جمله حکیم فردوسی علاقه زیاددارند.

هر موفقیت و سربلندی ایران در واقع سربلندی ماست. آذربایجان پیوسته تلاش میکند که با دیدگاه مثبت به سوی ایران نگاه کند تا اینکه روابط خدشه دار نشود. بدخواهانی

هستند که توان دیدن روابط ما را ندارند ولی با اتحاد می توان برتمامی این بدخواهان فایق آمد.

سیاست خارجی کشورم مبتنی بر توسعه مناسبات با ایران می باشد. باکو از گسترش روابط با ایران در ابعاد مختلف حمایت می کند.

سخن آخر:

با اینکه عملکرد کمیته دولتی امور دینی آذربایجان این موضوع را به ذهن متبادر می نماید که این نهاد در واقع جهت کنترل فعالیتهای گروههای اصیل اسلام ایجاد گردیده است لیکن گسترش ارتباط دانشگاهها و مراکز دینی کشورمان با این نهاد می تواند نتایج خوبی برای مردم آذربایجان داشته باشد . واقعیت اینست در حال حاضر مردم شیعه جمهوری آذربایجان با توجه به پیشینه تاریخی خود و نیز به دلیل فطرت خدا جوی بشر،بیش از هر چیزی نیازمند معارف عمیق و اصیل اسلامی هستند چراکه از سالها زندگی تحت سیطره کمونیستها و بعد از آن از نفوذ فرهنگ غربی در زندگی خود آزرده خاطر بوده و هویت راستین خود را جستجو می کنند موضوعی که دولت وملت ایران می توانند در پیدا نمودن آن به مردم جمهوری آذربایجان کمک نمایند.